

مقدمه‌ای بر

نوشهر گرای

تألیف:

دکتر حسین حائری نژاد

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

لیلا محمدی کاظم آبادی - کاظم پورغانی

سرشناسه	: حاتمی نژاد، سید حسین، ۱۳۳۵ -
عنوان و پدیدآور	: مقدمه‌ای بر نوشهر گرایی / تالیف حسین حاتمی نژاد، لیلا محمدی کاظم - آبادی، کاظم برهانی.
مشخصات نشر	: تهران، آراد کتاب، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص، جدول، نمودار.
شابک	: ۹-۲۵۱-۱۸۶-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: شهرسازی - طرح و برنامه ریزی
موضوع	: عمران شهری - شهرهای جدید
شناسه افزوده	: محمدی کاظم آبادی، لیلا، ۱۳۷۰ -
شناسه افزوده	: برهانی، کاظم، ۱۳۶۶ -
رده بندی گنگره	: ۱۳۰۶ م ۷۱۳ ح ۱۶۶/HT
رده بندی دیویی	: ۳۷/۱۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴ ۱۲۰۴

مقدمه‌ای بر نوشهر گرایی

✑ تالیف : دکتر حسین حاتمی نژاد - لیلا محمدی کاظم آبادی، کاظم برهانی

✑ ناشر: آراد کتاب

✑ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

✑ چاپ و صحافی : مهرگان

✑ قیمت: ۱۱۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹-۲۵۱-۱۸۶-۹۶۴-۹۷۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ برای انتشارات آراد کتاب محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مرکز پخش و فروش:

انتشارات آراد کتاب تلفن: ۰۶۶۹۷۵۲۸۵ - ۰۶۶۴۸۲۲۲۶ - ۰۹۱۲۳۰۶۲۴۵۸

فروشگاه اینترنتی: www.aradbook.com

پیشگفتار

روند سریع مدرنیزاسیون شهری در دهه‌های اخیر مشکلات خاصی را در زندگی روزمره انسان‌ها بوجود آورده است و در نتیجه روابط اجتماعی و سلامت روانی ساکنین شهرها تحت تأثیر سبک زندگی جدید قرار گرفته است. از دهه ۱۹۸۰ میلادی تعداد فزاینده‌ای از شهرسازان آمریکایی در ارتباط با فرسودگی و زوال مراکز شهری و گسترش افقی حومه‌ای شهرها که پراکنده و متفرق و مبتنی بر تردد خودرو دارای فاصله با مراکز شهری بودند، نظریه‌هایی را ارائه داده‌اند. در سال‌های پایانی دهه ۱۹۸۰ و ابتدای دهه ۱۹۹۰ میلادی، تکامل این نظریه‌ها منجر به ظهور نوشهرگرایی مبتنی بر شهرسازی انسان‌گرا شده است. این رهیافت آمیزه‌ای از سبک‌های معماری، رشد هوشمند، مخالفت با توسعه پراکنده و شهرسازی پایدار مبتنی بر حمل و نقل عمومی است.

ایده‌های مربوط به انسانی‌گرایی برگرفته از اصول طراحی سنتی متناسب با جایگاه انسانی در شهر است. این در حالی است که بسیاری از شیوه‌های برنامه‌ریزی امروزه خصوصاً در کشورهای جهان سوم پاسخگوی نیازهای جسمی، روحی و روانی انسانی نبوده و مقیاس انسانی را نادیده گرفته است. بنابراین تغییر نگرش از تفکر مدرنیسم و توجه به رهاافت، یکی نوین شهری ضروری به نظر می‌رسد.

کتاب حاضر تلاش جهت معرفی نهضت نوشهرگرایی و مطالعات انجام گرفته در این زمینه می‌باشد تا به عنوان راهنمایی برای پژوهشگران و دانشجویان رشته‌های معماری و برنامه‌ریزی شهری، شهرسازی، طراحی شهری و سایر علوم مرتبط با مباحث شهری قرار گیرد.

این کتاب در شش فصل تدوین گردیده است. که فصل اول کتاب مباحث مربوط به سیر تحول شهرسازی را شامل می‌شود، فصل دوم کتاب مربوط به مبانی نظری و مفاهیم نوشهرگرایی می‌باشد. فصل سوم به اصول نوشهرگرایی می‌پردازد، فصل چهارم اصول طراحی در نوشهرگرایی را بررسی می‌کند. در فصل پنجم معرفی نمونه‌های عملیاتی نوشهرگرایی را مورد بحث قرار می‌دهد و در نهایت در فصل ششم هم به انتقادهایی که در این زمینه وارد شده، پرداخته شده است.

حسین حاتمی نژاد - لیلا محمدی کاظم آبادی - کاظم برهانی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	فصل نخست.....
۹	سیر تحول شهرسازی.....
۱۰	دوران گذار به سده‌ی بیستم ۱۹۰۰ تا ۱۹۱۴.....
۱۰	آرتورو سبا و "شهر خطی".....
۱۱	ابنزر هارد و "باغشهر".....
۱۲	تونی گایه و "شهر صنعتی".....
۱۲	اوژن هنارد و دکا وونی شهری بزرگ.....
۱۲	نوآوری‌های اصلی هنارد در شهرسازی.....
۱۳	طرح واحدهای خودیار و به نسبت.....
۱۴	گرایش به نوسازی جامعه و معماری (۱۹۱۵-۱۹۱۰).....
۱۶	کنگره اول، لاساراز (سوئیس ۱۹۲۸).....
۱۶	کنگره دوم، فرانکفورت (آلمان، ۱۹۲۹).....
۱۶	کنگره سوم، بروکسل (بلژیک، ۱۹۳۰).....
۱۶	کنگره چهارم، آتن (یونان، ۱۹۳۳).....
۱۷	دوره اختناق (۱۹۳۰ تا ۱۹۴۵).....
۱۸	دوران بازسازی و جهانی شدن معماری و شهرسازی نوگرا (۱۹۴۵-۱۹۶۰).....
۱۹	فصل دوم.....
۱۹	مبانی نظری.....
۱۹	مقدمه.....
۲۰	معرفی نوشهرگرایی.....
۲۲	شکل‌گیری جنبش نوشهرگرایی.....
۲۶	مروری بر اصول و مبانی نظری نوشهرسازی.....
۲۸	نوشهرگرایی و سنت بوم‌شناختی.....
۲۹	سنت صورت‌گرایانه برنامه‌ریزی شهری و تأثیر آن در ظهور دیدگاه نوشهرگرایی.....
۳۲	نهضت نوشهرگرایی.....
۳۳	۱- اصول منطقه، کلانشهر، شهر و شهر کوچک بر اساس رویکرد نوشهرگرایی.....
۳۴	۲- اصول محله، زیرمحله و کریدورها بر اساس رویکرد نوشهرگرایی.....
۳۵	۳- اصول طراحی بلوک شهری، خیابان و ساختمان بر اساس رویکرد نوشهرگرایی.....
۳۸	مفاهیم مورد تأکید نوشهرگرایان.....

۳۸	۱) مفهوم محله
۳۹	۲) مفهوم باهمستان
۴۲	مهم‌ترین نظریه پردازان نوشهرسازی
۴۲	آندره دوانی و الیزابت پلاتر زیبرک
۴۳	پیتر کالتورپ
۴۳	منشور نوشهرگرایی
۴۵	معرفی الگوهای مطرح در رهیافت نوشهرگرایی
۴۵	الگوی توسعه واحدهای همسایگی سنتی (TND)
۴۷	الگوی توسعه حمل‌ونقل محور (TOD)
۴۸	الگوی همسایگی قابل زندگی
۵۱	فصل سوم
۵۱	اصول نوشهرگرایی
۵۱	مقدمه
۵۲	اصول پیشنهادی جنبش نوشهرگرایی در برنامه‌ریزی محله‌های شهری
۵۲	۱- پیاده‌مناری
۵۴	۲- ارتباط‌پذیری و تداوم
۵۴	۳- کاربری‌های مختلط و متنوع
۵۵	۴- ایجاد گونه‌های مختلف مسکن در بافت‌های شهری
۵۶	۵- افزایش تراکم در بافت
۵۸	۶- ساختار سنتی محلات
۵۹	۷- رعایت اصول پایداری در محلات
۶۰	۸- حمل‌ونقل هوشمند
۶۱	۹- استفاده از مشارکت ساکنان
۶۳	۱۰- توجه به بافت‌های واجد ارزش تاریخی و بهبود کیفیت طراحی و معماری
۶۵	فصل چهارم
۶۵	اصول طراحی در شهرسازی نوین
۶۶	نوشهرسازی، بازگشت به سنت‌ها
۶۶	ابزارهای طراحی محله نوشهرگرا
۶۹	نوشهرسازی و پیاده‌مناری
۷۰	اصول نوشهرسازی برای شبکه معابر پایدار
۷۱	فواید نوشهرگرایی
۷۳	فصل پنجم

۷۳	معرفی نمونه‌های عملیاتی نوشهرگرایی
۷۳	سلبریشن
۷۷	خانه‌های ردیفی هیسمن هین-تو، اوکلند، کالیفرنیا
۷۸	اکسلسیور و گرند
۸۰	ساختمان‌های طرح نوشهرگرایی در محدوده توسعه اکسلسیور و گرند (طبقه هم کف تجاری)
۸۰	گاردن دیستریکت
۸۲	یاکریورگ (سوئد)
۸۴	چری هیل ویلج
۸۷	فصل ششم
۸۷	نوشهرگرایی در بوته نقد
۸۷	مقدمه
۸۹	سایه روشن‌های شهرگرایی
۹۱	نقدهایی بر نوشهرگرایی
۹۲	رجحان فرم‌های فضایی بر راه‌های اجتماعی (جبر محیطی)
۹۲	دوام سرمایه
۹۳	ترجیحات مسکونی
۹۳	مسأله عدالت اجتماعی
۹۴	تولید سفر
۹۵	پراکنده‌رویی شهری و حمل‌ونقل
۹۶	نقدی بر اصل کاهش استفاده از اتومبیل بوسیله تغییر در کاربری اراضی و رمتراکم سازی
۹۶	نقد در حیطه طراحی فضای شهری
۹۷	ساخت مسکن در استطاعت
۹۸	اعیان‌سازی
۹۹	اقتادن در دام اجتماع گرایی
۱۰۱	جمع‌بندی انتقادات
۱۰۳	منابع و مأخذ